

POSTANOWIENIE

Warszawa, dnia 26 września 2023 r.

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Andrzej Zielonacki – przewodniczący

Wojciech Sych – sprawozdawca

Krystyna Pawłowicz,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na punkt 2 sentencji postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z 22 marca 2022 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej A B w pozostałym zakresie,

postanawia:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

^

Andrzej Zielonacki

Wojciech Sych

Krystyna Pawłowicz

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 17 maja 2021 r. (data nadania) A B (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, wystąpił o zbadanie zgodności:

1) art. 118 § 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, ze zm.; dalej: k.p.c.) w związku z art. 89 w związku z art. 88 § 1 w związku z art. 81a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30, ze zm.; dalej: k.p.k.) „rozumiany w ten sposób, że w przypadku złożenia wniosku o zmianę pełnomocnika z urzędu w postępowaniu karnym przesłanką złożenia takiego wniosku jest istnienie ważnych przyczyn”, z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

2) art. 81 § 2 w związku z art. 88 § 1 k.p.k. „w zakresie zwrotu «(...) uzasadniony (...)» odnoszącego się do przypadku złożenia wniosku o zmianę pełnomocnika z urzędu w postępowaniu karnym”, z art. 45 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji.

2. Postanowieniem z 22 marca 2022 r. Trybunał Konstytucyjny nadał dalszy bieg skardze konstytucyjnej w sprawie zgodności art. 81 § 2 w związku z art. 88 § 1 k.p.k. „w zakresie zwrotu «(...) uzasadniony (...)» odnoszącego się do przypadku złożenia wniosku o zmianę pełnomocnika z urzędu w postępowaniu karnym”, z art. 45 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji. W pozostałym zakresie, na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

Trybunał Konstytucyjny uznał, że przedstawianą w skardze argumentacją skarżący podważał prawidłowość zastosowania art. 118 § 3 k.p.c. w postępowaniu karnym z mocy art. 89 k.p.k. przez orzekający w jego sprawie Sąd Rejonowy w Ż . Biorąc pod uwagę, że Trybunał Konstytucyjny nie ma kompetencji do kontroli prawidłowości postępowania sądu orzekającego w sprawie oraz słuszności zastosowania przez niego wskazanych w skardze przepisów, Trybunał uznał, że takie sformułowanie zarzutów uzasadniało odmowę nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

3. W zażaleniu złożonym 11 kwietnia 2022 r. (data nadania) zaskarżono punkt 2 sentencji postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z 22 marca 2022 r., zarzucając naruszenie art. 64 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK poprzez odmowę nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w pozostałym zakresie w sytuacji, w której brak było do tego podstaw prawnych. Skarga konstytucyjna spełnia wymogi określone w ustawie, ponieważ wskazano w niej przepisy prawa, które, zdaniem skarżącego, są niezgodne z Konstytucją. Zakwestionowano art. 118 § 3 k.p.c. w związku z art. 89 w związku z art. 88 § 1 w związku z art. 81a § 1 k.p.k., wskazując na jego niezgodność z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji w określonym rozumieniu: „w przypadku złożenia wniosku o zmianę pełnomocnika z urzędu w postępowaniu karnym przesłanką złożenia takiego wniosku jest istnienie ważnych przyczyn”. W uzasadnieniu zażalenia skarżący ponowił argumenty podniesione uprzednio w skardze konstytucyjnej, wskazujące na nieprawidłowe zastosowanie przez orzekający w jego sprawie Sąd Rejonowy w Ż
powołanych wyżej przepisów, wskutek czego doszło do naruszenia jego konstytucyjnych praw.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393, dalej: u.o.t.p.TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał Konstytucyjny bada w szczególności, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu. Znaczy to, że Trybunał analizuje zarzuty zażalenia, które mogą podważyć trafność ustaleń i ocen przyjętych za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia.

2. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że zaskarżone postanowienie z 22 marca 2022 r. o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu w pozostałym zakresie (punkt 2 sentencji postanowienia) jest prawidłowe, a skarżący nie podważył w zażaleniu jego podstaw.

Trybunał Konstytucyjny podzielił pogląd wyrażony w zaskarżonym postanowieniu, zgodnie z którym podniesiony w skardze zarzut dotyczył nieodpowiedniego – zdaniem skarżącego – zastosowania przez orzekający w jego sprawie Sąd Rejonowy w Ż kwestionowanego art. 118 § 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania

cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, ze zm.) w związku z art. 89 w związku z art. 88 § 1 w związku z art. 81a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30, ze zm.). W związku z tym Trybunał prawidłowo uznał, że rozpoznawana skarga konstytucyjna nie spełniła przesłanek warunkujących nadanie jej dalszego biegu, ponieważ kontrola stosowania prawa przez sądy pozostaje poza kognicją Trybunału Konstytucyjnego.

Jak wskazano powyżej, podniesione w zażaleniu zarzuty i argumenty powinny wskazywać na nieprawidłowości, które – zdaniem skarżącego – występują w zaskarżonym orzeczeniu. Rozpoznając zażalenie, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że nie spełnia ono powyższego warunku. Stanowisko przedstawione w uzasadnieniu zażalenia nie dostarcza argumentów podważających przesłankę odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, wskazaną w zaskarżonym postanowieniu. Skarżący skoncentrował się na uzasadnieniu, że jego intencją było uzyskanie wyroku interpretacyjnego i wykazaniu, że wydawanie takich wyroków przez Trybunał – w świetle jego orzecznictwa – jest dopuszczalne. Ponadto powtórzył w uzasadnieniu zażalenia argumentację zawartą w skardze konstytucyjnej, potwierdzając, że przedmiotem skargi był negatywnie oceniany sposób zastosowania zaskarżonych przepisów przez orzekający w jego sprawie sąd. Nie wykazał przy tym, że takie rozumienie zakwestionowanej normy ma charakter utrwalony i powszechny, a tylko po spełnieniu takich warunków Trybunał może kontrolować zgodność z Konstytucją stosowania prawa przez sądy i inne organy. Treść zażalenia stanowi zatem ponowne uzasadnienie stanowiska już wyrażonego w skardze konstytucyjnej i rozpoznanej przez Trybunał. Znaczy to, że nie doszło do wymaganego w świetle instytucji zażalenia podważenia ustaleń przedstawionych w kwestionowanym postanowieniu.

Andrzej Zielonacki

Wojciech Sych

Krzyszyna Pawłowicz